

KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 17.2.2021 r.
JOIN(2021) 3 final

WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie zwiększenia wkładu UE w multilateralizm oparty na zasadach

I. Wprowadzenie

Nasz świat przechodzi okres **transformacji** naznaczony poważnymi zmianami układu sił politycznych i gospodarczych. Nowi gracze tworzą nową dynamikę. Relacje między głównymi potęgami w coraz większym stopniu cechuje konfrontacyjny i jednostronny charakter. Nakładają się na siebie **konkurencyjne wizje i plany** dotyczące porządku światowego, podważające ustalone wielostronne zasady i organizacje. Globalne wyzwania wymagają jednak **wzmocnienia wielostronnego sprawowania rządów oraz opartej na zasadach współpracy międzynarodowej**.

Rywalizacja geopolityczna, jaka ma miejsce obecnie, ma negatywny wpływ na starania podejmowane na rzecz propagowania pokoju i zapobiegania konfliktom: zakłóca ona prowadzenie działań humanitarnych, podważa zaufanie i utrudnia zapewnianie globalnych dóbr publicznych. Podważane są podstawowe zasady prawa międzynarodowego, praw człowieka, demokracji i praworządności. Istniejące instytucje, które stoją na straży tych wartości, zbyt często są obchodzone albo nadużywane do realizacji wąskich interesów narodowych lub ideologicznych. Silne podmioty niepaństwowe, między innymi platformy cyfrowe i przedsiębiorstwa wielonarodowe, zaczęły kształtować normy międzynarodowe poza oficjalnymi kanałami. Obywatele czują, że coraz większy dystans dzieli ich od wszystkich szczebli sprawowania rządów. Rezultatem tego jest **bardziej nieprzewidywalny i nierówny świat**.

Kryzys związany z COVID-19 unaocznia jednak potrzebę wielostronnych rozwiązań: jako poważne zagrożenie globalne dał bardzo potrzebny impuls do skoordynowanej i globalnej reakcji na kryzys. Przez cały 2020 r. międzynarodowe fora i organizacje prowadziły światowym działaniom w odpowiedzi na pandemię, osiągając wymierne rezultaty, których przykładami są akcelerator dostępu do narzędzi walki z COVID-19 (ACT-A) i związany z nim program na rzecz globalnego dostępu do szczepionki przeciwko COVID-19 (COVAX) lub plan działania G-20 w reakcji na pandemię¹.

Multilateralizm z natury rzeczy podlega ciągłym zmianom. Jest to złożony system, ale **zapewnia on wszystkim wymierne korzyści**. Wśród istotnych i trwałych osiągnięć wymienić można instrumenty prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, porozumienie klimatyczne z Paryża, Układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej oraz zasady regulujące międzynarodowy handel i inwestycje. Decyzja nowej administracji USA o ponownym przystąpieniu do porozumienia paryskiego i pozostaniu w Światowej Organizacji Zdrowia to przyjęte z zadowoleniem kroki, które dobrze wróżą osiągnięciu ambitnych celów wielostronnych w kolejnych latach.

Wielobiegunowy świat stanowi poważne i pilne wyzwanie, któremu UE może sprostać z powodzeniem pod dwoma warunkami. W świetle coraz bardziej transakcyjnego charakteru systemu globalnego UE musi stać się bardziej asertywna, a także musi budować i wzmacniać koalicje z partnerami o podobnych poglądach w sprawie kluczowych priorytetów. Multilateralizm jest i pozostanie kardynalną zasadą UE jako najbardziej skuteczny sposób zarządzania globalnymi stosunkami zapewniający wzajemne korzyści. Nie możemy być

¹ Z kwoty 15,9 mld EUR, które zebrano w okresie 4–28 maja 2020 r. w ramach globalnej reakcji na pandemię koronawirusa pod przewodnictwem UE, 11,9 mld EUR zadeklarowały państwa członkowskie, Komisja oraz Europejski Bank Inwestycyjny. Wkład budżetu UE w ACT-A wyniósł 1,4 mld EUR. Wkład UE i jej państw członkowskich w COVAX wyniósł 853 mln EUR.

jednak multilateralistami w pojedynkę ani tylko dla idei. Multilateralizm musi być skuteczny i uczciwy oraz przynosić wyniki, które służą interesom i wartościom zarówno UE, jak i całego świata. Oznacza to, że UE musi być nieugięta w swoich zasadach i sprawna w swoich działaniach.

Dlatego w niniejszym wspólnym komunikacie:

- zdefiniowano wyraźniej **oczekiwania UE** dotyczące systemu wielostronnego i korzyści z niego płynących;
- określono, **w jaki sposób UE może osiągnąć swoje cele** dzięki wzmocnieniu systemu i jego zdolności do działania; oraz
- pokazano, **co UE może zrobić**, aby skuteczniej wykorzystać swoją siłę.

Oczekiwania UE: UE chce propagować globalny pokój i bezpieczeństwo, a także bronić praw podstawowych, uniwersalnych wartości i prawa międzynarodowego, które stanowią fundament stosunków współpracy między państwami i narodami. Nadal będzie pełnić przewodnią rolę w reagowaniu na kryzys klimatyczny i kryzys związany z bioróżnorodnością, które zagrażają istnieniu ludzkości, i również tym aspektem będziemy się kierować w naszym podejściu do systemu wielostronnego. UE ma zamiar wspierać rozwiązania oparte na współpracy z myślą o „lepszem odbudowywaniu”, aby skuteczniej realizować globalną odbudowę, zwalczać nierówności, promować zrównoważony rozwój i zdrowie publiczne, transformację ekologiczną i cyfrową, w tym przejście na czystą energię, bronić praw człowieka i praworządności. Staraniom tym towarzyszy **podejście oparte w większym stopniu na interesach**.

Jak UE może to osiągnąć: należy odnowić **porządek wielostronny**, aby był odpowiedni do swojego celu, a dzięki temu mógł sprostać globalnym wyzwaniom i geopolityce w XXI w. Aby utrzymać swoją legitymację, UE musi reagować na rosnące wymagania obywateli w zakresie przejrzystości, jakości, inkluzywności i wyników. UE i jej państwa członkowskie są i pozostaną zdecydowanymi zwolennikami międzynarodowego porządku opartego na zasadach, którego centralnym elementem jest ONZ. Świat nie jest już jednak taki sam, jaki był w momencie powstania ONZ 75 lat temu. Proces zapoczątkowany na szczycie z okazji „75 lat ONZ” we wrześniu 2020 r.² stanowi okazję do odnowienia multilateralizmu, tak aby był on bardziej skuteczny i w większym stopniu sprzyjał włączeniu społecznemu. UE powinna aktywnie angażować się we wspieranie podjętego przez Sekretarza Generalnego ONZ procesu refleksji nad tą kwestią („Nasza wspólna agenda”). UE powinna również propagować ambitną modernizację kluczowych instytucji, takich jak WTO i WHO, a także przeprowadzić opracowanie nowych globalnych norm, standardów międzynarodowych i ram współpracy w takich dziedzinach, jak technologie cyfrowe, w tym sztuczna inteligencja, oraz inne nowe technologie.

Co UE może zrobić: UE musi wypracować bardziej rygorystyczne i strategiczne podejście do swojego zaangażowania wielostronnego, a także wnieść wkład w skuteczną reformę wielostronnych instytucji. Wymaga to skuteczniejszych mechanizmów koordynacji między UE i państwami członkowskimi w zakresie wspólnych priorytetów, a także większej gotowości do **wykorzystania zbiorowej siły UE** w celu ochrony jej wartości i priorytetów za granicą. UE będzie efektywniej wykorzystywać swoje uprawnienia regulacyjne, wyjątkowy jednolity rynek i społeczną gospodarkę rynkową, swoją pozycję jako pierwszego

² Deklaracja w sprawie upamiętnienia 75. rocznicy powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych: rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, A/RES/75/1.

supermocarstwa handlowego na świecie oraz znaczenie euro³. Umocni swoje przywództwo i będzie lepiej wykorzystywać swoją zdolność do działania jako organizator, bezstronny mediator i łącznik. Demokratyczna i regulacyjna siła UE jest kapitałem, który pomaga budować lepszy świat, natomiast jej wiarygodność jako podmiotu uczestniczącego w procesach pokojowych oraz jej struktury bezpieczeństwa i obrony mogą przyczynić się do wspierania wielostronnych starań na rzecz utrzymania, zachowania i budowania pokoju.

Skuteczne globalne zaangażowanie oznacza również, że UE musi pogłębić **partnerstwa i sojusze** z państwami trzecimi, organizacjami wielostronnymi i regionalnymi oraz z innymi partnerami, w szczególności tymi, z którymi dzielimy wspólne wartości i priorytety demokratyczne. UE będzie jednak również poszukiwać wspólnej płaszczyzny porozumienia z innymi podmiotami w konkretnych kwestiach, przede wszystkim w sprawie globalnych dóbr publicznych.

Większa zdolność UE do zajmowania pozycji na arenie międzynarodowej oznacza również **zapewnienie spójności między działaniami zewnętrznymi UE a jej polityką wewnętrzną**. Jednolity i spójny głos Unii na forum międzynarodowym ma zasadnicze znaczenie dla maksymalnego zwiększenia naszej roli i naszego wpływu. **UE musi być „zjednoczona w działaniu”, aby „zjednoczyć się w zwycięstwie”.**

II. System wielostronny, który jest „odpowiedni do swojego celu”

Strategiczne interesy UE w systemie wielostronnym mają dwojaki charakter. Z jednej strony Unia musi doprecyzować priorytety, które pragnie realizować w ramach systemu wielostronnego. Z drugiej strony dobrze działający system wielostronny sam w sobie ma znaczenie strategiczne dla UE.

1. Skoncentrowanie się na agendzie wielostronnej UE („oczekiwania UE”)

UE musi wyraźniej określić priorytety i cele strategiczne swoich działań wielostronnych. Jest to w pełni spójne z postawą zakładającą wielostronność, ponieważ zasady leżące u podstaw Unii Europejskiej są takie same, jak zasady stanowiące podstawę Organizacji Narodów Zjednoczonych. UE zdecydowanie wspiera międzynarodowe normy prawne i uniwersalne agendy, które określono w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych i poza nią, takie jak prawa człowieka i równouprawnienie płci, Agenda 2030 i jej cele zrównoważonego rozwoju, globalne ramy różnorodności biologicznej oraz porozumienie klimatyczne z Paryża. W dalszym ciągu nadają one kierunek wewnętrznym i zewnętrznym działaniom UE.

(i) Tworzenie bezpieczniejszego świata

W świecie coraz większych napięć geopolitycznych, konfliktów i zagrożeń dla stabilności międzynarodowej i regionalnej UE jest głęboko zainteresowana uzyskaniem większej skuteczności swoich działań na rzecz zapobiegania konfliktom, propagowania pokoju i bezpieczeństwa, ochrony podstawowych wartości oraz zwiększeniem swojej zdolności do działania razem z innymi partnerami. UE opiera się w dużym stopniu na globalnej stabilności

³ COM(2021) 32 „Europejski system gospodarczy i finansowy: wspieranie otwartości, wytrzymałości i odporności”.

i dobrych rządach, zrównoważonym rozwoju, niezakłóconych przepływach handlowych i łańcuchach dostaw, a także swobodnym przepływie idei i wiedzy.

Dzięki swoim wpływom politycznym, politykom i instrumentom finansowym, między innymi w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, UE przyczynia się do utrzymania **międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa** zgodnie z zapisami Karty Narodów Zjednoczonych. Zgodnie z dążeniami ONZ UE przyjmuje zintegrowane podejście do konfliktów i kryzysu, od **zapobiegania konfliktom** po **zarządzanie kryzysowe i budowanie pokoju**⁴.

UE ściśle współpracuje z ONZ i innymi partnerami również w zakresie zwalczania globalnego terroryzmu⁵, brutalnego ekstremizmu, międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i cyberprzestępczości⁶, prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. W tym kontekście UE powinna zatem wykorzystać wszystkie swoje odpowiednie narzędzia określone w **strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa**.

Aby utrzymać pokój i stabilność oraz wielostronny porządek w regionie, UE powinna jeszcze bardziej zacieśnić swoje partnerstwa z Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Radą Europy i Organizacją Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), jak również z innymi organizacjami regionalnymi, takimi jak Unia Afrykańska (UA), Wspólnota Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC) i Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN).

Jednocześnie UE powinna być siłą napędową działań ONZ podejmowanych w reakcji na konflikty, które powodują cierpienie ludności cywilnej oraz stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa i stabilności na świecie. Głównym celem UE przy określaniu kolejnego zestawu priorytetów UE-ONZ w zakresie działań pokojowych i zarządzania kryzysowego na lata 2022–2024 będzie przeciwdziałanie konsekwencjom zmiany globalnego kontekstu oraz zacieśnienie współpracy wobec zagrożeń, takich jak zmiana klimatu i degradacja środowiska.

Zasadnicze znaczenie mają ochrona i poprawa wdrażania międzynarodowych norm dotyczących **kontroli zbrojeń, rozbrojenia oraz nieprolifracji** przez wszystkich członków wspólnoty międzynarodowej przy jednoczesnym zapewnieniu, aby nadążali oni za rozwojem technologicznym. W tym celu UE będzie odgrywać aktywną rolę w obronie swoich interesów związanych z bezpieczeństwem, które opierają się na ustaleniach wielostronnych. Zapewni konsolidację osiągnięć Wspólnego kompleksowego planu działania z Iranem jako głównego filaru globalnej architektury nieprolifracji⁷.

UE jest naturalnym sojusznikiem ONZ i organizacji regionalnych (np. Rady Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie) we wspieraniu demokracji oraz propagowaniu i ochronie **praw człowieka i podstawowych wolności**⁸ oraz poszanowania

⁴ Spośród 17 misji i operacji w ramach unijnej wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) 13 jest realizowanych równoległe z misjami ONZ w Sahelu, Republice Środkowoafrykańskiej, Libii i Bałkanach Zachodnich, dzięki czemu misje te wspierają lub wnoszą bezpośredni wkład w wykonanie mandatów ONZ.

⁵ COM(2020) 795 final, „Plan dla UE w dziedzinie zwalczania terroryzmu: przewidywanie, zapobieganie, ochrona i reagowanie”.

⁶ Strategia UE w zakresie unii bezpieczeństwa, COM (2020) 605 final, 24.7.2020.

⁷ Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015 r.). UE będzie w dalszym ciągu wspierać organizacje zajmujące się weryfikacją, takie jak Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (MAEA) i Organizacja ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW).

⁸ JOIN(2020) 5 z 25.03.2020, „Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024”.

godności ludzkiej, w tym równouprawnienia płci⁹, praw dziecka¹⁰ i praw osób LGBTIQ¹¹. UE będzie bronić tych zasad i je propagować, a także będzie przeciwdziałać próbom ich podważenia. Będzie przeciwstawiać się wszelkim próbom wycofywania się z zasady, że wszystkie prawa człowieka są uniwersalne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane. UE będzie współpracować ze wszystkimi, którzy wspierają demokrację, dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz odpowiedzialne instytucje sprzyjające włączeniu społecznemu.

Polityka i działania humanitarne UE zakładają, że w sytuacjach wyjątkowych główną rolę koordynującą przejmie ONZ. **Powiązanie między aspektami humanitarnymi, rozwojowymi i pokojowymi** stanowi dla UE podstawową koncepcję, co jest zgodne z przyjęciem przez nią pozycji największego darczyńcy na rzecz pomocy rozwojowej i humanitarnej oraz decydenta w tych dziedzinach¹². UE będzie dalej zdecydowanie bronić **międzynarodowego prawa humanitarnego**, swobodnego dostępu do osób w potrzebie oraz opierającego się na pryncypiach udzielania pomocy humanitarnej.

(ii) Lepsze odbudowywanie

Pandemia COVID-19 pokazuje, jak bardzo **wzajemnie powiązane są globalne wyzwania**. Siła światowego systemu opieki zdrowotnej zależy od jego najsłabszego ogniwa. Zwalczanie globalnego ubóstwa, nierówności, zmiany klimatu i degradacji środowiska jest integralną częścią działań mających na celu uniknięcie przyszłych pandemii i zapewnienie lepszego przygotowania.

W miarę jak świat wyłania się z kryzysu, UE podkreśla potrzebę **lepszego odbudowywania** i stale promuje wielostronne rozwiązania skupiające się na budowaniu zrównoważonych i odpornych systemów – zdrowia, usług transportowych lub globalnych łańcuchów dostaw, dostępu do przystępnej cenowo edukacji o wysokiej jakości – a także przyczyniające się do tworzenia ekologicznych i cyfrowych ram inwestycji oraz zapewniające stabilne i długoterminowe finansowanie rozwoju. Zwalczanie globalnego ubóstwa i nierówności oraz wspieranie rozwoju społecznego to także integralne elementy zapewniania lepszej odporności na wszelkiego rodzaju przyszłe kryzysy.

W odpowiedzi na pandemię UE przewodniczyła międzynarodowym staraniom na rzecz solidarności i współpracy, gromadząc światowych przywódców i społeczeństwo obywatelskie na konferencji darczyńców, aby zwiększyć finansowanie badań, a także umożliwić sprawiedliwy i równy dostęp do **szczepień, diagnostyki i leczenia COVID-19**. UE ściśle współpracuje z ACT Accelerator oraz COVAX, aby przyspieszyć opracowanie, produkcję i sprawiedliwą dystrybucję szczepionek przeciwko COVID-19 na całym świecie, i będzie pomagać partnerom za pośrednictwem swoich programów pomocy rozwojowej. Kluczowe pod tym względem jest zreformowanie i wzmocnienie Światowej Organizacji Zdrowia oraz jej roli w koordynowaniu światowych działań w dziedzinie zdrowia, a także

⁹ JOIN(2020) 17 final z 25.11.2020, „Trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci (GAP III)”; zob. również strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025.

¹⁰ COM(2020) 607 final, 24.7.2020, „Strategia UE na rzecz skuteczniejszej walki z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych”; zob. również przyszła strategia UE na rzecz praw dziecka (2021–2024).

¹¹ COM(2020) 698 final, 12.11.2020, „Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025”.

¹² W 2019 r. UE udzieliła oficjalnej pomocy rozwojowej o wartości ponad 75,2 mld EUR i pozyskała niemal 2 mld EUR na operacje pomocy humanitarnej w ponad 80 państwach. UE przekazuje około 60 % swojego rocznego budżetu na pomoc humanitarną partnerom: ONZ, Czerwonemu Krzyżowi i Ruchowi Czerwonego Półksiężyca.

wdrożenie podejścia „Jedno zdrowie”¹³.

Poważny kryzys gospodarczy wywołany przez pandemię wpływa na postępy poczynione w osiąganiu **celów zrównoważonego rozwoju**. Globalna odbudowa musi być ekologiczna, cyfrowa, sprzyjająca włączeniu społecznemu, sprawiedliwa i zrównoważona. Należy ją ukierunkować na osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju, celów porozumienia paryskiego oraz na ochronę różnorodności biologicznej, środowiska naturalnego i jego zasobów, a także zwalczanie zanieczyszczenia środowiska. W związku z tym Komisja zaproponowała **globalną inicjatywę na rzecz odbudowy** łączącą inwestycje i ulgi w spłacie zadłużenia z Agendą 2030, aby zapewnić prawdziwie transformacyjną ścieżkę po zakończeniu pandemii COVID-19. UE już opracowuje wielostronne działania mające na celu promowanie zrównoważonego finansowania, a także ulgi w spłacie zadłużenia, zgodnie z istniejącymi inicjatywami, w tym inicjatywą Klubu Paryskiego G-20 na rzecz zawieszenia obsługi długu (DSSI) oraz nowymi wspólnymi ramami postępowań oddłużeniowych.

Ożywienie gospodarcze idzie również w parze ze sprawiedliwością społeczną, ochroną socjalną i **godną pracą**. Międzynarodowe normy pracy określone przez Międzynarodową Organizację Pracy zapewniają sprawdzone i zaufane podstawy odbudowy sprzyjającej włączeniu społecznemu, jednak można zrobić więcej, aby promować ratyfikację ważnych Konwencji MOP na całym świecie¹⁴. Sprawnie działająca światowa gospodarka wymaga także wielostronnych zasad dostosowanych do rzeczywistości XXI wieku, które umożliwią **otwarty, sprawiedliwy i oparty na zasadach handel** oraz zapewnią równe szanse wszystkim podmiotom gospodarczym. Utrzymanie otwartych rynków, unikanie eskalacji konfliktów handlowych i modernizacja przepisów handlowych mają kluczowe znaczenie dla sprawiedliwej i trwałej odbudowy.

W unijnej strategii wzrostu zatytułowanej „**Europejski Zielony Ład**” określono model zrównoważonego wzrostu i ekologicznej odbudowy gospodarki światowej, w której nikt nie jest pozostawiony z tyłu. UE będzie także nadal zachęcała innych do zwiększania ambitnych celów klimatycznych, osiągania celów porozumienia paryskiego oraz innych porozumień dotyczących środowiska, takich jak Konwencja o różnorodności biologicznej, aby do połowy stulecia osiągnąć neutralność klimatyczną i odwrócić tendencję utraty bioróżnorodności do 2030 r. Najważniejszymi wydarzeniami w tym względzie będą Konferencja Stron Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej (COP15) i Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP26), które odbędą się w 2021 r., oraz szczyt ONZ w sprawie systemów żywnościowych.

Ponadto Europejski plan inwestycji zewnętrznych¹⁵ i nowy Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR)¹⁶ stanowią ważny impuls dla **zrównoważonych inwestycji, wzrostu i zatrudnienia** w krajach partnerskich UE, przy pełnym zaangażowaniu sektora prywatnego. Kolejnym ważnym czynnikiem, który umożliwia wprowadzić zrównoważony rozwój i stwarza przestrzeń dla strategicznej konkurencji, ale jednocześnie nie podlega w dostatecznym stopniu wielostronnemu zarządzaniu, jest **transformacja cyfrowa**. Wkraczając w „cyfrową dekadę”, UE w swojej

¹³ Podejście to obejmuje m.in. poprawę wykrywania i monitorowania pojawiających się chorób oraz przenoszenia chorób przez zwierzęta, w szczególności we współpracy z Organizacją Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) oraz Światową Organizacją Zdrowia Zwierząt.

¹⁴ Sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ „Shared responsibility, global solidarity: Responding to the socio-economic impacts of COVID-19” [„Wspólna odpowiedzialność, globalna solidarność: odpowiedź na społeczno-ekonomiczne skutki COVID-19”].

¹⁵ COM(2018) 644 final, 12.9.2018.

¹⁶ COM(2018) 460, 14.06.2018.

współpracy międzynarodowej i partnerstwach międzynarodowych nada priorytet transformacji cyfrowej. UE będzie zatem w dalszym ciągu **naciskała na zwiększenie poziomu ambicji globalnych norm i podejść regulacyjnych w zakresie gospodarki cyfrowej** (zob. również s. 8). Pod tym względem UE przewodzi ogólnosiłowym staraniom na rzecz tworzenia takich przepisów dotyczących wszystkich usług cyfrowych, które będą odpowiednie do swojego celu.

Ponadto, aby zbudować bardziej sprawiedliwy świat i przyczynić się do wzrostu gospodarczego, innowacji oraz dynamiki społecznej, konieczna jest kompleksowa i dobrze zarządzana polityka **migracyjna**. W nowym pakcie o migracji i azylu¹⁷ Komisja przedstawia wzmocnione podstawy do wypracowania trwałej i długoterminowej odpowiedzi w zakresie zarządzania migracją i azylem, w pełni opartej na wartościach europejskich i prawie międzynarodowym oraz realizowanej poprzez wzmocnione i wzajemnie korzystne partnerstwa z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Będzie się to odbywało w sposób kompleksowy i przy uwzględnieniu interesów UE oraz krajów partnerskich. Jako światowy lider w dziedzinie przesiedleń osób potrzebujących ochrony międzynarodowej UE nadal będzie również współpracowała z ONZ i krajami partnerskimi w celu intensyfikacji globalnych działań w tym zakresie.

2. Wzmocnienie systemu wielostronnego („jak UE może to osiągnąć”)

Dobrze działający system wielostronny sam w sobie ma dla UE **znaczenie strategiczne**. Wielostronne organizacje muszą utrzymać skuteczność w dostarczaniu globalnych dóbr publicznych. UE powinna nadal wspierać niezbędne reformy i modernizacje wielostronnych instytucji. W czerwcu 2019 r. Rada przyjęła konkluzje, w których określiła strategiczne podejście mające na celu wzmocnienie multilateralizmu opartego na zasadach oraz ich instytucji, stwierdzając, że należy: **podtrzymać** to, co się sprawdza, **zreformować** to, co należy zmienić, i **rozszerzyć** globalny ład na nowe obszary.

UE będzie dążyła do zapewnienia **multilateralizmu prawdziwie sprzyjającego włączeniu społecznemu**, w którym liczą się głosy społeczeństwa obywatelskiego, sektora prywatnego, partnerów społecznych i innych kluczowych zainteresowanych stron. Jest to najważniejszy element dla zapewnienia adekwatności wielostronnego systemu i utrzymania jego legitymacji.

Przestrzeganie międzynarodowych norm i porozumień

UE będzie wspierać wdrażanie wszystkich najważniejszych ram międzynarodowych, które są zgodne z jej priorytetami lub których jest stroną.

W zdecydowanym interesie UE leży dbanie o to, aby **Rada Bezpieczeństwa ONZ** mogła wypełniać swoją rolę w obliczu rosnących napięć geopolitycznych i rywalizacji, które paraliżują jej prace i uniemożliwiają jej wypełnianie zadań. UE uznaje znaczenie aktywnych i spójnych działań informacyjnych kierowanych do członków Rady Bezpieczeństwa. Zapewniając pełne przestrzeganie wszystkich właściwych przepisów prawa międzynarodowego, UE będzie stosować i wdrażać środki ograniczające (sankcje) przyjęte przez Radę Bezpieczeństwa ONZ i będzie nadal, w stosownych przypadkach, nakładać własne autonomiczne sankcje oraz kontynuować regularną sprawozdawczość wobec Rady

¹⁷ Przyjętym w dniu 23 września 2020 r.

Bezpieczeństwa ONZ dotyczącą szeroko zakrojonej współpracy między UE i ONZ w dziedzinie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. UE będzie również dążyła do zwiększenia roli doradczej **Komisji Budowania Pokoju ONZ**, jak również wzmocnienia własnego zaangażowania w działanie tego organu.

Celem UE będzie także zapewnienie, aby **Rada Praw Człowieka ONZ** działała sprawniej, skutecznie i rzetelnie zajmowała się kwestiami praw człowieka i sytuacją w poszczególnych krajach, a także zapewniała synergie z innymi wielostronnymi forami zajmującymi się prawami człowieka. Aby zabezpieczyć integralność i niezależność mechanizmów ONZ dotyczących praw człowieka, UE będzie zachęcała do większej kontroli publicznej nad obowiązkami członków Rady Praw Człowieka i do organizowania obowiązkowych konferencji darczyńców podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ z udziałem kandydatów na członków Rady Praw Człowieka.

UE nadal będzie wspierała **międzynarodowe organy wymiaru sprawiedliwości, arbitrażu i ścigania**, które stanowią podstawę międzynarodowego porządku opartego na zasadach – szczególnie Międzynarodowy Trybunał Karny, ONZ-owską architekturę praw człowieka, Europejski Trybunał Praw Człowieka – zarówno w zakresie ich jurysdykcji, jak i skuteczności¹⁸.

UE będzie zdecydowanie **sprzeciwiać się wszelkim próbom podważania prawa międzynarodowego** – szczególnie uniwersalnych wartości, na których opierają się Organizacja Narodów Zjednoczonych i międzynarodowe prawo humanitarne – oraz próbom tworzenia równoległych instytucji lub wykorzystywania tych istniejących do realizowania interesów krajowych lub ideologicznych, które są sprzeczne z dobrem powszechnym. UE wzywa wszystkie państwa członkowskie do pełnego i terminowego opłacania naliczonych składek na rzecz organizacji międzynarodowych. Najważniejsze organizacje stojące na straży prawa międzynarodowego i międzynarodowych zobowiązań wymagają odpowiedniego finansowania.

Należy zreformować organizacje wielostronne, tak aby spełniały swoją rolę.

W obecnym kontekście największe znaczenie mają skuteczność i spójność wielostronnego systemu, które zapewnią sprawne zarządzanie systemem i jego trwałe finansowanie, a także pozwolą chronić uniwersalne wartości i prawo międzynarodowe.

Działania następce prowadzone z okazji 75. rocznicy powstania ONZ, w tym wdrożenie deklaracji upamiętniającej to wydarzenie, stanowią wyjątkową okazję do przeprowadzenia rzeczywistej odnowy. UE oczekuje nawiązania współpracy z Sekretarzem Generalnym ONZ Antóniem Guterresem w ramach szeroko zakrojonego procesu konsultacji o charakterze integracyjnym, prowadzących do przedstawienia jego sprawozdania we wrześniu 2021 r. Wzmocniona **inicjatywa ONZ „Zjednoczeni w działaniu”** musi służyć skutecznemu zapewnianiu pokoju i bezpieczeństwa, przestrzegania praw człowieka i zrównoważonego rozwojowi, a także wdrażaniu Agendy 2030 oraz skutecznie wspierać i monitorować realizację międzynarodowych porozumień. UE będzie kształtowała swoje zaangażowanie w taki sposób, aby pomóc agencjom, funduszom i programom ONZ działać w tym kierunku, m.in. poprzez bardziej spójne działania wewnętrzne oraz działania z innymi podmiotami zaangażowanymi w pomoc i organizacjami pozarządowymi, a także z międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

¹⁸ Podobnie UE będzie nadal odgrywała wiodącą rolę w tworzeniu wielostronnego trybunału rozstrzygania sporów inwestycyjnych w ramach Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego.

UE wspiera **proces reform zapoczątkowany przez Sekretarza Generalnego ONZ**, mający na celu zapewnienie, aby ONZ była lepiej przystosowana do realizacji swoich celów¹⁹. UE odegrała zasadniczą rolę w zapewnieniu przyjęcia rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, które umożliwiły poczynienie postępów w trzech obszarach reformy – zarządzania, architektury pokoju i bezpieczeństwa oraz systemu rozwoju. Bardziej wiarygodny, przejrzysty i wydajny system ONZ leży w interesie nas wszystkich. UE jest zatem gotowa, aby wspierać działania mające na celu pokonanie pozostałych wyzwań, a także wdrażanie i wywieranie wpływu w praktyce, m.in. za pośrednictwem stałych koordynatorów ONZ. Modernizacja funkcjonowania Zgromadzenia Ogólnego ONZ oraz kompleksowa reforma **Rady Bezpieczeństwa ONZ** będą miały kluczowe znaczenie dla zapewnienia, aby ONZ faktycznie mogła w XXI wieku wywiązywać się ze swoich obowiązków określonych w Karcie Narodów Zjednoczonych.

Modernizacja i reformy mają zasadnicze znaczenie także dla niektórych agencji ONZ i organizacji międzynarodowych. Z tego powodu UE prowadzi procesowi wzmacniania roli **Światowej Organizacji Zdrowia**, skupiając się na konkretnym wniosku w sprawie zwiększenia jej przygotowania w wymiarze międzynarodowym oraz zdolności do reagowania w sytuacjach stanu zagrożenia zdrowia. Należy zapewnić WHO silniejszy mandat i większą niezależność oraz odpowiednie i trwałe finansowanie, aby mogła go realizować. Ponadto UE prowadzi staraniom na rzecz zreformowania i zmodernizowania **Światowej Organizacji Handlu** w odniesieniu do wszystkich jej funkcji²⁰, aby zapewnić stabilność, pewność i sprawiedliwość globalnego systemu handlu²¹. Reforma WTO będzie miała zasadnicze znaczenie dla ułatwienia odbudowy gospodarczej po pandemii, osiągnięcia celów w obszarze zrównoważoności oraz opracowania zasad handlowych, które w większym stopniu odzwierciedlają realia dzisiejszego cyfrowego świata.

Międzynarodowe instytucje finansowe, w szczególności Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) i Bank Światowy, zmieniają swoją strukturę zarządzania, tak aby była lepiej dostosowana do dzisiejszej globalnej gospodarki, zwiększając kwoty i udziały głosu państw rozwijających się i wschodzących, a także koncentrując się w swoich pracach na aktualnych wyzwaniach²². UE wspiera modernizację tych instytucji pod kątem zwiększenia ich przejrzystości i skuteczności. Jednocześnie UE powinna lepiej wykorzystywać łączną siłę polityczną swoich państw członkowskich na tych forach w celu zwiększenia ich wkładu w lepszy proces odbudowy w skali światowej dzięki mówieniu jednym głosem i osiągnięciu bardziej spójnej reprezentacji zewnętrznej²³. Również europejskie instytucje finansowe, w szczególności EBI i EBOR – które mają tworzyć część przyszłej europejskiej infrastruktury finansowej na rzecz rozwoju – będą blisko współpracowały z międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

Rozszerzenie multilateralizmu na nowe kwestie globalne.

W interesie UE jest **rozszerzenie zakresu międzynarodowych norm, standardów i globalnej współpracy w obszarach priorytetowych**, w których globalny ład nie istnieje

¹⁹ UE będzie na przykład wspierała starania Sekretarza Generalnego ONZ na rzecz poprawy globalnej współpracy cyfrowej. Zob. plan działania Sekretarza Generalnego ONZ na rzecz współpracy cyfrowej.

²⁰ Zob. komunikat Komisji z dnia 17 lutego 2021 r. w sprawie polityki handlowej oraz załącznik do niego zatytułowany „Reforma WTO: w kierunku zrównoważonego i skutecznego wielostronnego systemu handlowego”.

²¹ W tym kontekście ważna będzie także reforma Światowej Organizacji Celnej.

²² Np. reforma funduszy powierniczych Grupy Banku Światowego pod nazwą „Umbrella 2.0” oraz pomysł organizowania portfela funduszy powierniczych i pośredników finansowych wokół mniejszej liczby większych programów „Umbrella 2.0”.

²³ COM(2015)602 final z 21.10.2015 „Plan działania na rzecz bardziej spójnej zewnętrznej reprezentacji strefy euro na forach międzynarodowych”.

lub jest ograniczony, lub w obszarach, w których potrzebne jest wsparcie, m.in. w dziedzinie demokracji, praworządności, opodatkowania międzynarodowego, współpracy cyfrowej, ochrony konsumentów, degradacji środowiska, oceanów, zarządzania zasobami naturalnymi oraz bezpieczeństwa i zrównoważonego pozyskiwania surowców, a także zielonych technologii i energii ze źródeł odnawialnych.

W tym celu UE będzie angażować się w jeszcze większym stopniu w aktywną współpracę regulacyjną, w tym z międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi, poprzez wykorzystywanie swoich możliwości finansowych i uprawnień regulacyjnych, aby pomóc w opracowywaniu globalnych norm i standardów. Dobrymi przykładami takich inicjatyw są: **Globalne Partnerstwo na rzecz Sztucznej Inteligencji (GPAI)**²⁴, **ustanowiony w Radzie Europy komitet ad hoc ds. sztucznej inteligencji (CAHAI)**, **międzynarodowa platforma ds. zrównoważonego finansowania**²⁵, **zasady G-7 dotyczące transportu wysokiego szczebla w odpowiedzi na COVID-19** opracowane w 2020 r., **koalicja o wysokim poziomie ambicji, jaką jest globalna koalicja na rzecz różnorodności biologicznej wzywająca do przyjęcia traktatu o morzu pełnym**²⁶ oraz **światowy sojusz na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i efektywnego gospodarowania zasobami**.

Konsekwencjami nowych **technologii cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji**, należy zająć się na szczeblu światowym, w pełnej zgodności z transformacją cyfrową ukierunkowaną na człowieka i sprzyjającą włączeniu społecznemu, z poszanowaniem praw człowieka i praworządności, poprzez **bardziej ambitne globalne normy i zasady**. Obowiązujące w UE nowoczesne przepisy dotyczące prywatności oraz zaproponowane niedawno akty o usługach cyfrowych i o rynkach cyfrowych mają w tym kontekście na celu utworzenie bezpiecznego środowiska internetowego dla obywateli oraz wspieranie innowacji, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności na jednolitym rynku. W swoich działaniach na forach wielostronnych UE będzie musiała osiągnąć delikatną równowagę między dążeniem do suwerenności technologicznej a staniem na straży otwartości internetu oraz praw podstawowych. W tym celu musi ona nawiązać ze wszystkimi międzynarodowymi partnerami współpracę w zakresie bieżących wyzwań dotyczących e-rządzenia. Dotyczy to opodatkowania gospodarki cyfrowej, ochrony danych i prywatności, zwalczania dezinformacji, nielegalnych treści w internecie, sieci 5G, zarządzania internetem, cyberbezpieczeństwa, finansów cyfrowych, w tym płatności i kryptowalut oraz administracji elektronicznej, w przypadku gdy obecne przepisy nie są wystarczające.

Aby to osiągnąć, UE będzie promowała swoje podejścia polityczne i regulacyjne, w tym ochronę danych osobowych, swobodny przepływ danych oparty na zaufaniu, neutralność sieci i propagowanie zasad etycznych dotyczących ukierunkowanej na człowieka i godnej zaufania sztucznej inteligencji²⁷. UE będzie także prowadziła na wielostronnych forach działania mające na celu zwalczanie nadużyć, takich jak nieproporcjonalny dostęp rządów do danych osobowych²⁸. Co więcej, UE wnieś wkład w poszukiwanie wspólnych odpowiedzi

²⁴ Kieruje odpowiedzialnym rozwojem i wykorzystaniem sztucznej inteligencji w oparciu o prawa człowieka, włączenie społeczne, różnorodność, innowacje i wzrost.

²⁵ Umożliwia decydom omawianie procesu określania standardów i ustanawianie najlepszych praktyk w zakresie ukierunkowywania inwestycji na działania proekologiczne.

²⁶ UE wzywa do podpisania w 2021 r. międzynarodowego porozumienia w sprawie morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową na mocy konwencji ONZ o prawie morza.

²⁷ Jako konkretny przykład można podać dedykowany projekt, który Komisja uruchomi wraz z Międzyregionalnym Instytutem Narodów Zjednoczonych ds. Badań nad Przestępczością i Wymiarom Sprawiedliwości (UNICRI), a którego celem będzie opracowanie globalnego zestawu narzędzi zapewniającego praktyczne wskazówki dotyczące etycznej sztucznej inteligencji o wysokiej jakości, zdolnej do uwzględniania kwestii etycznych w praktyce ścigania przestępstw.

²⁸ COM(2020) 66 final, 19.2.2020, „Europejska strategia w zakresie danych”.

na istniejących forach, tak jak w przypadku trwających prac państw G-20 i OECD, jeżeli chodzi o globalne i oparte na konsensusie rozwiązanie dotyczące **opodatkowania gospodarki cyfrowej**.

Dostęp do **przestrzeni kosmicznej** i korzystanie z niej powinny również być regulowane za pomocą międzynarodowych zasad lub norm oraz systemu zarządzania mającego na celu zapewnienie długoterminowego, zrównoważonego, odpowiedzialnego i pokojowego korzystania z przestrzeni kosmicznej.

Działania:

- *Aktywne zaangażowanie się w proces refleksji po szczycie upamiętniającym 75. rocznicę powstania ONZ, aby wesprzeć wysiłki zmierzające do odnowienia skutecznego i integracyjnego multilateralizmu, w ramach którego nikt nie pozostaje w tyle.*
- *Wspieranie procesu reform proponowanych przez Sekretarza Generalnego ONZ, w tym podejścia „jedna ONZ” na szczeblu krajowym, poprzez działania prowadzone przede wszystkim za pośrednictwem stałych koordynatorów i zespołów krajowych ONZ.*
- *Wspieranie inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ „Działania na rzecz utrzymywania pokoju” poprzez aktualizację partnerstwa UE i ONZ w zakresie zarządzania kryzysowego i działań pokojowych oraz badanie możliwości zawierania nowych partnerstw, w tym współpracy UE, ONZ i Unii Afrykańskiej.*
- *Poparcie wezwania Sekretarza Generalnego ONZ do globalnego zawieszenia broni poprzez wykorzystanie nowej koncepcji mediacji UE w ramach wielostronnych reakcji na pojawiające się lub trwające sytuacje kryzysowe.*
- *Przewodzenie reformom Światowej Organizacji Zdrowia i Światowej Organizacji Handlu oraz wspieranie tych reform.*
- *Przewodzenie staraniom na rzecz międzynarodowego zwiększenia poziomu ambicji w ramach przygotowań do Konferencji Stron Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej (COP15) i Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP26), które odbędą się w 2021 r.*
- *Ustanowienie corocznego dialogu strategicznego z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka w sprawie polityki i współpracy w zakresie praw człowieka.*
- *Zakończenie procesu przystąpienia przez UE do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.*
- *Zwiększenie poparcia UE na rzecz przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarne i zasad humanitarnych oraz wzmocnienie działań w tym zakresie.*
- *Dostosowanie wsparcia UE do wdrażania reform promujących otwartość, przejrzystość, rozliczalność, wydajność i skuteczność we wszystkich wielostronnych instytucjach, w tym w odniesieniu do racjonalizacji ogólnych kosztów, skoordynowanych standardów, podejścia opartego na współpracy, dobrych rządów i przejrzystości systemu, odpowiedniej widoczności UE, a także innowacyjnych i uproszczonych metod finansowania.*
- *Pełnienie bardziej aktywnej roli w obszarze międzynarodowej normalizacji technicznej oraz udział w opracowywaniu nowych norm w obszarach, które nie są w wystarczającym stopniu uregulowane, m.in. poprzez wspieranie tworzenia normatywnych ram dotyczących ukierunkowanych na człowieka i godnych zaufania technologii sztucznej inteligencji.*

- *Wspieranie tworzenia normatywnych ram dotyczących nowych technologii broni i nowych wymiarów prowadzenia wojny, takich jak wojna w cyberprzestrzeni i wojna w przestrzeni kosmicznej.*

III. Silniejsza Europa jako partner w wielostronnym systemie („co UE może zrobić”)

Strategicznym celem UE będzie w przyszłości **lepszé wykorzystanie** jej roli i wkładu w wielostronny system, aby skuteczniej realizować własne interesy i bronić swoich wartości.

UE oraz jej państwa członkowskie są głównymi **uczestnikami wielostronnego systemu i wnoszą w niego największy wkład**. Około jednej czwartej zarówno budżetu regularnego ONZ, jak i jej budżetu na operacje utrzymywania pokoju pochodzi od państw członkowskich UE, tak jak ponad 30 % finansowania (podstawowego i dobrowolnego) wszystkich działań rozwojowych, budowania pokoju i humanitarnych²⁹. W Międzynarodowym Funduszu Walutowym państwa członkowskie UE mają 26 % praw głosu w zarządzie, co odpowiada jednej trzeciej zasobów MFW. Ponad 25 % kapitału różnych gałęzi Banku Światowego i ponad 30 % wkładu w fundusz powierniczy pochodzi od UE i jej państw członkowskich.

(i) Wzmacnianie spójności i koordynacji w ramach UE

Działając wspólnie, UE i jej państwa członkowskie wywierają ogromny wpływ na wielostronny system, ilekroć jako blok 27 państw skutecznie wykorzystują mechanizmy koordynacji oraz swoje zdolności w zakresie reprezentacji i finansowania, dzięki czemu mogą wspierać cele polityczne i wartości UE oraz umacniać jej rolę jako międzynarodowego organu normalizacyjnego. Nie zawsze jednak się to udaje, przez co w niektórych przypadkach UE osiąga łącznie słabsze wyniki niż można by oczekiwać.

Aby zmaksymalizować ten łączny wpływ, **UE powinna jeszcze bardziej wzmocnić swoją spójność, jedność i solidarność na wielostronnych forach**³⁰. **UE i jej państwa członkowskie muszą koordynować swoje stanowiska, działania i przekazy i zjednoczyć się w działaniu, zgodnie z Traktatami.**

W tym celu UE i jej państwa członkowskie muszą poprawić wymianę informacji, konsultacje i koordynację, m.in. w organach zarządzających i zarządach organów wielostronnych, w których Unia nie jest reprezentowana. Na przykład UE powinna dążyć do ustanowienia mechanizmów koordynacji we wszystkich międzynarodowych instytucjach finansowych, podobnie jak ma to już miejsce w Międzynarodowym Funduszu Walutowym.

Ponieważ liczba państw członkowskich UE zasiadających w Radzie Bezpieczeństwa ONZ ma zmniejszyć się do zaledwie dwóch w 2022 r. (i taki stan utrzyma się co najmniej do 2025 r.), priorytetem jest zapewnienie **skutecznej współpracy UE w kwestiach**

²⁹ W trzyletnim okresie od 2019 do 2021 r. wkład 27 państw członkowskich UE stanowi 23,94 % stałego budżetu ONZ oraz 23,8 % budżetu na operacje utrzymywania pokoju.

³⁰ Wymóg tej współpracy wynika z obowiązku lojalnej współpracy, o którym mowa w art. 4 ust. 3 TUE, i z decyzji Rady przyjętych zgodnie z art. 218 ust. 9 TFUE oraz, w przypadku kwestii WPZiB, z art. 34 TUE. W Traktacie przewidziano także, że państwa członkowskie UE powinny działać w duchu lojalności i wzajemnej solidarności, powstrzymywać się od wszelkich działań, które mogłyby zaszkodzić skuteczności Unii jako spójnej sile w stosunkach międzynarodowych (art. 24 ust. 3 TUE).

związanych z Radą Bezpieczeństwa ONZ. Powinno się to opierać na ciągłym zacieśnianiu współpracy między państwami członkowskimi UE, które są członkami Rady Bezpieczeństwa – zarówno stałymi, jak i niestałymi – oraz stanowić kanał, za pośrednictwem którego stanowisko UE będzie promowane w tym organie.

Często współzależny charakter sfery gospodarczej, politycznej i bezpieczeństwa wymaga **lepszego koordynacji różnych strategii politycznych** na wszystkich szczeblach. Ponadto UE powinna wykorzystać swoją rolę jako światowej potęgi w dziedzinie badań naukowych i innowacji **w celu zapewnienia, aby działania wielostronne opierały się na jak najlepszych dowodach naukowych**³¹.

(ii) Mówienie jednym głosem

Zdolność UE do **aktywnego uczestnictwa, skutecznej reprezentacji i mówienia jednym głosem ma kluczowe znaczenie.** UE posiada wszystkie cechy niezbędne do tego, by być pełnoprawnym członkiem organizacji międzynarodowych, czy też uczestniczyć w nich ze wzmocnionym statusem obserwatora³². W celu zapewnienia, aby UE przemawiała jednym głosem i podejmowała działania w sprawach wchodzących w zakres jej kompetencji, rolę zewnętrznej reprezentacji UE w organizacjach międzynarodowych powierzono Komisji Europejskiej³³, a także wysokiemu przedstawicielowi – w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – oraz delegaturom Unii działającym w ich imieniu.

Komisja i wysoki przedstawiciel będą w bardziej ukierunkowany sposób wykorzystywać swoje prawo inicjatywy, aby lepiej formułować **stanowiska UE, które będą zajmowane na forach międzynarodowych**, zwłaszcza w celu zapewnienia przedstawicielom UE większej elastyczności taktycznej. Ponadto, aby móc szybciej i skuteczniej podejmować decyzje, Rada musi również korzystać z postanowień Traktatu, które pozwalają na konstruktywne wstrzymanie się od głosu i przyjmowanie decyzji **kwalifikowaną większością głosów** w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa³⁴. Jest to szczególnie ważne, jeśli chodzi o reagowanie na przypadki naruszenia prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne. Takie podejście umożliwiłoby również UE szybsze i skuteczniejsze reagowanie na te naruszenia dzięki przyjmowaniu sankcji UE. Przyjęcie unijnego systemu globalnych sankcji w zakresie praw człowieka³⁵ jest ważnym krokiem w kierunku wzmocnienia naszych wspólnych działań w tej dziedzinie.

W wielu przypadkach i z różnych powodów UE nie ma pełnych praw członkowskich w organizacjach międzynarodowych. Nie przeszkodziło to w zawarciu formalnych porozumień dotyczących uczestnictwa w roli obserwatora lub nawet pragmatycznych porozumień *ad hoc* z państwami członkowskimi lub zainteresowanymi organizacjami i ich

³¹ Przykłady: Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu i Międzyrządowa Platforma Naukowo-Polityczna w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów, które w dużej mierze utrzymują się ze wsparcia z programu ramowego UE na rzecz badań i rozwoju.

³² Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 65/276 z dnia 3 maja 2011 r. w sprawie udziału UE w pracach ONZ jest najwyraźniejszym dowodem międzynarodowego uznania zdolności Unii do podejmowania działań na szczeblu międzynarodowym.

³³ Na przykład UE jest członkiem Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego, w ramach której Komisja zabiera głos w imieniu UE w sprawach wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji UE.

³⁴ Art. 31 TUE. Zob. również komunikat Komisji z dnia 12 września 2018 r. „Silniejsza pozycja na arenie międzynarodowej: usprawnienie procesu podejmowania decyzji w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE” (COM(2018) 647 final).

³⁵ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/1998 i decyzja Rady (WPZiB) 2020/1999 z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka, Dz.U. L 410I z 7.12.2020.

członkami, zapewniających UE i jej przedstawicielom możliwość skutecznej interwencji i podejmowania działań w zakresie większym niż przewiduje jej formalny status. UE jest postrzegana jako wiarygodny, konstruktywny partner oraz skuteczny negocjator umów i porozumień. Jako niedawny przykład można przytoczyć Światowe Zgromadzenie Zdrowia w maju 2020 r., podczas którego UE, mimo że nie była jego członkiem, doprowadziła do przyjęcia rezolucji w sprawie reakcji na COVID-19. Niemniej jednak w innych ważnych przypadkach takie ustalenia nie istnieją, są niepotrzebnie uciążliwe lub nieaktualne albo uniemożliwiają Komisji lub wysokiemu przedstawicielowi skuteczne zabieranie głosu w imieniu UE w sprawach wchodzących w zakres kompetencji UE. Jednym z przykładów jest Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa, w przypadku której zdolność UE do skutecznego działania jest osłabiona przez przestarzałe i niezgodne z traktatami ustalenia z państwami członkowskimi. UE powinna zatem pilnie **ocenić w każdym indywidualnym przypadku, czy jej status** w danej organizacji międzynarodowej, danym funduszu lub programie międzynarodowym wymaga dostosowania lub wzmocnienia, zgodnie z Traktatami UE, oraz podjąć wszelkie niezbędne działania na potrzeby tego dostosowania lub wzmocnienia.

(iii) Finansowanie wielostronnego systemu

Jeśli chodzi o **finansowanie** wielostronnego systemu na poziomie globalnym, regionalnym i krajowym, **podejście „Drużyna Europy”**³⁶ umożliwia **skuteczniejsze wykorzystanie** wspólnego wkładu UE i państw członkowskich na rzecz realizacji uzgodnionych priorytetów politycznych i w powiązaniu z nimi oraz zapewnienie większej spójności działania na forach międzynarodowych. UE powinna w dalszym ciągu jasno określać, czego oczekuje od swoich partnerów, i lepiej wykorzystywać swoją siłę oddziaływania. Oznacza to, że w stosownych przypadkach UE powinna być gotowa dostosować swoje finansowanie na cele konkretnych wielostronnych inicjatyw lub organizacji w zależności od sposobu realizacji takich priorytetów politycznych. Ogólnie rzecz biorąc, należy zapewnić widoczność wsparcia UE.

(iv) Obecność UE w instytucjach wielostronnych

Jeśli chodzi o **stanowiska przywódcze w organizacjach wielostronnych**, UE powinna wspierać kandydatów o najwyższych kwalifikacjach zawodowych, kierowniczych, etycznych i politycznych. Jednocześnie istnieje pilna potrzeba przyjęcia bardziej skoordynowanego i strategicznego podejścia oraz zapewnienia lepszej wymiany informacji, w tym z partnerami z państw trzecich. Dotyczy to również wyborów na stanowiska do organów ONZ takich jak Rada Praw Człowieka. Należy zintensyfikować konsultacje w Radzie. Podobnie UE powinna pracować nad rozwojem polityki wymiany i obecności personelu UE w organizacjach międzynarodowych, na wszystkich szczeblach.

Działania:

- *Lepsza koordynacja z państwami członkowskimi w zakresie kandydatur na wysokie stanowiska, a także w kwestiach najważniejszych wyborów w organizacjach wielostronnych.*
- *Lepsze wykorzystanie znacznego finansowania UE i państw członkowskich na rzecz organizacji wielostronnych i regionalnych, w tym poprzez podejście „Drużyna Europy”*

³⁶ W ramach podejścia „Drużyna Europy” gromadzone są wkłady wszystkich instytucji UE i łączone środki uruchomione przez państwa członkowskie i instytucje finansowe UE, przy jednoczesnym poszanowaniu unijnych kompetencji i procedur decyzyjnych zapisanych w Traktatach.

i lepsze koordynowanie przekazów na forum organów zarządzających agencjami, funduszami i programami ONZ, w celu skuteczniejszego urzeczywistniania wartości i interesów Unii, również w odniesieniu do reform w tych organizacjach.

- Wyjaśnienie lub wzmocnienie statusu prawnego lub prerogatyw UE w organizacjach międzynarodowych – w stosownych przypadkach i zgodnie z Traktatami.*
- Dalsze zwiększenie roli i obecności UE w organach zarządzających agencjami, funduszami i programami ONZ.*
- Ustanowienie silnych mechanizmów koordynacji UE w międzynarodowych instytucjach finansowych dzięki mówieniu jednym głosem i osiągnięciu bardziej spójnej reprezentacji zewnętrznej.*
- Zwiększenie widoczności wkładu UE poprzez wspólne narracje, stanowiska i oświadczenia dotyczące rezolucji ONZ oraz dążenie do ściślejszej koordynacji z państwami członkowskimi w zakresie dobrowolnych wkładów na rzecz ONZ.*
- Zwiększenie widoczności roli UE jako jedynej strony Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych będącej organizacją regionalną.*
- Wykorzystanie europejskich badań naukowych i innowacji na potrzeby wzmocnienia bazy dowodowej w procesie wielostronnego tworzenia polityki.*

(v) Sojusze, partnerstwa i współpraca regionalna

W coraz bardziej wielobiegunowym i współzależnym otoczeniu UE jest postrzegana jako stabilny i przewidywalny partner oraz jako zdecydowany obrońca i propagator wielostronnego systemu opartego na zasadach.

Obecny kontekst wymaga **bardziej przejrzystego i lepiej sformułowanego strategicznego podejścia do współpracy z naszymi partnerami międzynarodowymi**. UE powinna dążyć do budowania takich partnerstw nie tylko w celu realizacji własnych priorytetów, ale w ramach wspólnych wysiłków na rzecz znalezienia trwałych rozwiązań dla globalnych wyzwań, opartych na rządach prawa, a nie na rządach najsilniejszych. UE musi zróżnicować swoje globalne zaangażowanie, wykorzystując potencjał współpracy na forach wielostronnych w oparciu o następujące zasady:

- ściślejsza współpraca z partnerami o podobnych poglądach mająca na celu obronę uniwersalnych zasad i przepisów.** UE będzie lepiej koordynować działania ze wszystkimi zainteresowanymi partnerami w obronie wielostronnego dorobku prawnego³⁷, zwłaszcza w odniesieniu do demokracji, praw człowieka i praworządności, w tym możliwości przyłączenia się przez państwa trzecie do stanowisk UE w organizacjach i na forach wielostronnych. Będziemy pilnie współpracować z partnerami, którzy podzielają nasze wartości i zasady, w celu wzmocnienia instytucji demokratycznych, zwalczania korupcji i autorytaryzmu, przeciwdziałania przypadkom naruszenia praw człowieka na całym świecie oraz propagowania wspólnego programu opartego na demokracji, prawach człowieka, równości i praworządności. W tym względzie objęcie urzędu przez nową administrację USA nadało pozytywną dynamikę³⁸, a UE powinna wykorzystać wszystkie możliwości odbudowy stosunków UE z USA i utrzymywać silne więzi np.

³⁷ Dobrym przykładem takiej politycznej innowacji jest sojusz na rzecz multilateralizmu i światowy sojusz na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i efektywnego gospodarowania zasobami (decyzja Komisji C(2021) 15).

³⁸ Zob. komunikat „Nowa agenda UE–USA na rzecz globalnych zmian”; JOIN(2020) 22 final z 2.12.2020.

ze Zjednoczonym Królestwem. Ponadto w zarządach międzynarodowych instytucji finansowych będziemy również wykorzystywać rozmieszczenie państw członkowskich UE w grupach regionalnych jako okazję do systematycznego opracowywania wspólnych celów z zainteresowanymi partnerami;

- **współpraca i wspólne inicjatywy ukierunkowane na problemy.** UE zwiększy swoje globalne zaangażowanie, aby stawić czoła ponadnarodowym wyzwaniom, takim jak zdrowie, zagrożenia dla bezpieczeństwa, zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej, i podejmować działania w innych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak edukacja, młodzież, nauka, technologia i innowacje³⁹. Zakłócenia łańcuchów dostaw podczas pandemii uwiarygodniły, jak ważne dla gospodarki światowej są szlaki morskie. UE będzie współpracować z partnerami na rzecz propagowania poszanowania podstawowych zasad żeglugi morskiej, ochrony i bezpieczeństwa na morzu, a także ochrony oceanów;
- **dywersyfikacja partnerstw i współpraca z organizacjami regionalnymi.** UE będzie w lepszy i bardziej spójny sposób strategicznie wykorzystywać współpracę z państwami trzecimi oraz organizacjami regionalnymi i subregionalnymi, w szczególności w przypadku gdy istnieją ramy strategiczne lub umowy międzynarodowe obejmujące współpracę międzynarodową. Tak jest w przypadku Unii Afrykańskiej (w tym w formatach trójstronnych z ONZ), ale także – by przytoczyć tylko jeden przykład – członków Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS), z którymi wspólnie dąży się do wzmocnienia multilateralizmu. Im więcej organizacji regionalnych i globalnych współpracuje ze sobą, tym silniejszy jesteśmy razem i tym mocniejszy staje się system wielostronny. UE będzie nadal angażować się w propagowanie współpracy regionalnej za pośrednictwem odpowiednich wielostronnych organizacji regionalnych i platform, takich jak Partnerstwo Wschodnie (PW), Unia dla Śródziemnomorza i dialog Azja-Europa (dialog ASEM);
- **budowanie sojuszy na rzecz propagowania norm i podejść regulacyjnych.** UE będzie rozwijać i ulepszać sojusze w ramach międzynarodowych organów normalizacyjnych⁴⁰. Przy rozważaniu lub przyjmowaniu nowych inicjatyw wewnętrznych o wymiarze międzynarodowym Komisja będzie jednocześnie angażować się w działania na arenie międzynarodowej. UE będzie na przykład dążyć do utworzenia koalicji państw o podobnych poglądach w zakresie ukierunkowanego na człowieka i opartego na zasadach zarządzania technologiami sztucznej inteligencji. Zaproponuje współpracę na wczesnym etapie z zainteresowanymi partnerami w zakresie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂.

Należy przeanalizować możliwości w zakresie „nietradycyjnych” koalicji i formatów, opierając się na doświadczeniach z takich procesów jak wspólne posiedzenie ministerialne UE, Chin i Kanady w sprawie działań w dziedzinie klimatu, Paryskie Forum Pokoju i szczyt „Finance in Common”. **Wielostronne** partnerstwa między rządami, sektorem prywatnym, społeczeństwem obywatelskim oraz środowiskiem akademickim i naukowym mają kluczowe

³⁹ Przykłady takiego podejścia obejmują współpracę UE z Chinami w zakresie zmiany klimatu i z Indiami w zakresie energii słonecznej, światowy sojusz na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i efektywnego gospodarowania zasobami, koalicję o wysokim poziomie ambicji na rzecz przyrody i ludzi, czy też inicjatywę „Mission Innovation” na rzecz czystej energii oraz sojusz na rzecz badań nad Atlantyką.

⁴⁰ Na przykład Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna, Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna i Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny.

znaczenie dla kształtowania multilateralizmu sprzyjającego włączeniu społecznemu i pełnią rolę katalizatora reform. UE współpracuje np. z Koalicją na rzecz innowacji dotyczących gotowości na wypadek wystąpienia epidemii (CEPI) i inicjatywą GAVI w zakresie opracowywania i dystrybucji szczepionek przeciwko COVID-19.

Aby ułatwić proces budowania sojuszy, UE będzie bardziej aktywnie wykorzystywała sieć 140 delegatur Unii, współpracując z ambasadami państw członkowskich w celu propagowania multilateralizmu i mobilizowania wsparcia dla unijnych inicjatyw. Innymi słowy, UE zapewni większą spójność między swoją dyplomacją wielostronną i dwustronną, **nadając dwustronnemu zaangażowaniu „wymiar wielostronny”, a podejściu wielostronnemu „wymiar dwustronny”**. Wymiar wielostronny powinien być bardziej systematycznie włączany do wszystkich **dialogów politycznych** UE z państwami trzecimi, od szczytów po kontakty na szczeblu roboczym. UE wyjaśni, że oczekuje od partnerów przełożenia wspólnych zobowiązań na praktykę, i wykorzysta w tym celu swoją sieć kontaktów oraz wpływy.

Ponadto UE będzie dalej zwiększać swoją rolę i swoje wpływy na nieformalnych forach wielostronnych, takich jak **G-20 i G-7**, aby zwiększyć ich zdolność w zakresie realizacji celów, ponieważ kształtują one i wzmacniają wielostronną agendę oraz zapewniają zdecydowaną reakcję na kryzys i konkretne rozwiązania problemów globalnych. Bezpośrednim priorytetem w tym zakresie jest zapewnienie silnej koordynacji globalnej polityki gospodarczej i zdrowotnej, która przyczyni się do trwałego, sprzyjającego włączeniu społecznemu i odpornego ożywienia gospodarczego. Rok 2021 będzie bardzo ważny, jeżeli chodzi o te fora: Włochy będą przewodniczyć grupie G-20, Zjednoczone Królestwo grupie G-7, a oba kraje te będą współgospodarzami konferencji ONZ w sprawie zmian klimatu (COP26). UE i Włochy będą współsponsorami Globalnego Szczytu Zdrowotnego, który odbędzie się w maju 2021 r. i będzie poświęcony kwestii wzmocnienia gotowości na wypadek pandemii.

Działania:

- *Propagowanie wspólnego programu realizowanego z zainteresowanymi partnerami, opartego na demokracji, prawach człowieka, równości i praworządności.*
- *Wspieranie nowych formatów wielostronnego zaangażowania wspierających włączenie społeczne, takich jak sojusz na rzecz multilateralizmu, Paryskie Forum Pokoju i szczyt „Finance in Common”.*
- *Zapewnienie systematycznego monitorowania zobowiązań dwustronnych podjętych wspólnie z państwami trzecimi, aby zapewnić postępy w realizacji celów wielostronnych.*
- *Wzmocnienie roli organizacji regionalnych w systemie ONZ poprzez wyjście z inicjatywą corocznego szczytu szefów organizacji regionalnych.*
- *Wspieranie krajów partnerskich w skuteczniejszym angażowaniu się w system wielostronny, w tym poprzez budowanie zdolności, wymianę wiedzy, organizację szkoleń lub tworzenie programów partnerskich.*

(vi) Współpraca z instytucjami wielostronnymi

UE będzie **postrzegać swoje partnerstwa zawierane z organizacjami wielostronnymi przez pryzmat ich zgodności z uniwersalnymi programami i interesami UE** oraz ich zdolności do realizowania tych programów i interesów. UE i wiele organizacji wielostronnych to naturalni sojusznicy. Można przytoczyć wiele przykładów udanej

współpracy i wskazać wiele obszarów, w których partnerstwa te pomogły w kształtowaniu globalnego ładu, a przede wszystkim odniosły sukces w dziedzinie koordynacji światowej polityki gospodarczej i finansowej, rozwoju, pomocy humanitarnej, zmiany klimatu, ochrony środowiska oraz pokoju i bezpieczeństwa.

Na podmiotach wielostronnych, a w szczególności jednostkach ONZ, **spoczywa główna odpowiedzialność za realizację** unijnej pomocy rozwojowej i humanitarnej. Mogą one również posiadać ważne **uprawnienia normatywne i uprawnienia w zakresie stanowienia norm**, jak ma to miejsce w przypadku Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska w odniesieniu do umów środowiskowych lub Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego w zakresie ustanawiania interoperacyjnych i otwartych norm dotyczących internetu. Mogą być również ważnymi **politycznymi i strategicznymi rozmówcami**, z którymi omawiane są wspólne priorytety i kwestie strukturalne – jak na przykład w ramach regularnych dialogów wysokiego szczebla z Bankiem Światowym. W zakresie **utrzymania i budowania pokoju** misje i operacje zarządzania kryzysowego UE oraz operacje pokojowe ONZ w tych samych obszarach ściśle ze sobą współpracują i zapewniają sobie wzajemnie wsparcie strategiczne, logistyczne i medyczne oraz pomoc w zakresie bezpieczeństwa.

Kluczowym elementem takich partnerstw będzie ustanowienie **dialogów politycznych wysokiego szczebla**. Przykładowo UE będzie dążyć do wzmocnienia koordynacji z ONZ poprzez regularne spotkania przywódców („szczyty UE-ONZ”) analogiczne do organizowanych od dawna kontaktów wysokiego szczebla z kierownictwem instytucji Bretton Woods. Prace te mogłyby zostać uzupełnione o bardziej regularne podsumowania na szczeblu politycznym w obszarach o priorytetowym znaczeniu dla UE (np. klimat i środowisko, technologie cyfrowe, prawa człowieka i rozwój) organizowane w oparciu o istniejące ramy.

Początek **nowego cyklu finansowego UE** i przewidziane w nim innowacyjne instrumenty takie jak gwarancje finansowe mogą również stanowić siłę napędową wielostronnych reform i przyczynić się do zwiększenia skuteczności. W procesie programowania w ramach nowego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) UE będzie w większym stopniu koncentrować się na tym, co można zrobić wspólnie na poziomie krajowym, regionalnym i wielostronnym przy zastosowaniu podejścia zgodnego z kierunkiem polityki. Podejście „Drużyna Europy”⁴¹ pozwala określić wspólny program i wykorzystać finansowanie, uprawnienia normatywne i silną obecność UE i jej państw członkowskich w celu nawiązania współpracy z krajami partnerskimi, organizacjami wielostronnymi⁴² i innymi partnerami w zakresie wspólnych priorytetów na poziomie krajowym, regionalnym i wielostronnym.

Aby zwiększyć skuteczność swoich działań zewnętrznych, UE będzie dążyć do **ściślejszego dostosowania swojego finansowania w ramach systemu wielostronnego do uzgodnionych priorytetów politycznych**, w tym priorytetów w zakresie współpracy na rzecz rozwoju, przy jednoczesnym przestrzeganiu kryteriów dotyczących oficjalnej pomocy rozwojowej i zasad skuteczności pomocy rozwojowej. UE będzie również kontynuować działania w celu wypracowania bardziej strategicznego podejścia do wysokiej jakości, dobrowolnego finansowania na rzecz kluczowych funduszy, programów

⁴¹ JOIN(2020) 11 final z 8.4.2020, „Komunikat w sprawie światowej reakcji UE na COVID-19”.

⁴² Komisja zapewnia znaczne wsparcie finansowe na wielu forach wielostronnych (np. MFW, Bank Światowy, wielostronne banki rozwoju), mimo że nie posiada w nich udziałów. W tych przypadkach zastosowanie podejścia „Drużyna Europy” może zwiększyć wpływ UE w tych instytucjach.

i wyspecjalizowanych agencji ONZ, jak również innych organizacji międzynarodowych. Będzie prowadzić regularną i strategiczną ocenę swojego finansowania na rzecz kluczowych organizacji wielostronnych, międzynarodowych instytucji finansowych oraz agencji, funduszy i programów ONZ, aby określić i zaktualizować wyraźniejsze priorytety dla poszczególnych podmiotów, monitorować postępy w realizacji i zwiększyć widoczność swoich działań⁴³.

Działania:

- *Ustanowienie regularnego szczytu UE-ONZ.*
- *Utrzymanie i dalsze wzmacnianie corocznych dialogów strategicznych z głównymi agencjami, funduszami i programami ONZ oraz instytucjami Bretton Woods.*
- *Systematyczne określanie interesów i priorytetów UE w organizacjach wielostronnych oraz opieranie zaangażowania UE na jej strategicznych interesach i obecności w tych organizacjach, a także na ich uprawnieniach oraz zdolności do realizowania priorytetów UE.*
- *Zaangażowanie odpowiednich organizacji wielostronnych w oparciu o priorytety określone przez UE za pomocą inicjatyw „Drużyna Europy” na poziomie krajowym, regionalnym i wielostronnym.*

IV. Wnioski

Pokój i dobrobyt dla Unii Europejskiej i jej obywateli zależą od pokoju i dobrobytu w pozostałych częściach świata oraz od zdrowia naszej planety. Nie osiągniemy tych celów bez dobrze funkcjonującego, niezawodnego i skutecznego systemu wielostronnego.

Działając wielostronnie w obszarach, w których jest to możliwe, i będąc gotową do działania autonomicznego, gdy jest to konieczne, UE może optymalnie wykorzystywać możliwości płynące z globalizacji⁴⁴. Jest to główny kierunek naszych działań na rzecz otwartej strategicznej autonomii.

Zasady wielostronnego zaangażowania UE:

- *UE będzie działać na rzecz osiągnięcia **nowego globalnego ładu umacniającego multilateralizm oparty na zasadach** oraz interesy i wartości UE i całego świata.*
- *UE będzie bronić **uniwersalnych wartości i prawa międzynarodowego**, w tym praw człowieka, które stanowią fundament stosunków współpracy między państwami i narodami, a także będzie propagować globalne programy, takie jak Agenda ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jej cele zrównoważonego rozwoju oraz porozumienie paryskie.*
- *UE będzie określać **swoje własne priorytety strategiczne** – w szczególności w dziedzinach, takich jak prawa człowieka, wartości demokratyczne i praworządność, zrównoważony rozwój i bezpieczeństwo ludzi, ochrona klimatu i środowiska oraz*

⁴³ Finansowanie należy oceniać nie tylko w ujęciu bezwzględnym, ale również w ujęciu proporcjonalnym. Na przykład regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) mają stosunkowo skromny budżet, przy czym UE wnosi największy dobrowolny wkład w projekty.

⁴⁴ Komisja Europejska, „Dokument otwierający debatę w sprawie wykorzystania możliwości płynących z globalizacji”, COM(2017) 240 z dnia 10 maja 2017 r.

technologie cyfrowe – i będzie w pełni wykorzystywać swoje wpływy polityczne, dyplomatyczne i gospodarcze, aby bronić swoich interesów i propagować swoje wartości.

- UE będzie promować **reformę, skuteczność i efektywność systemu wielostronnego oraz multilateralizm prawdziwie sprzyjający włączeniu społecznemu**, w ramach którego współpracę prowadzą rządy, społeczeństwo obywatelskie, sektor prywatny, środowisko akademickie i inne zainteresowane strony.
- UE wzmocni swoją rolę **przywódczą** i będzie lepiej wykorzystywać swoją zdolność do działania w charakterze organizatora, bezstronnego mediatora i łącznika, zacieśni **partnerstwa i sojusze** z państwami trzecimi, organizacjami wielostronnymi i regionalnymi oraz rozwinie koalicje w zakresie kluczowych priorytetów.
- UE będzie **najlepszym sojusznikiem partnerów wielostronnych**, ale będzie wymagać ukierunkowania działań w taki sposób, aby sprzyjały transformacji i prawdziwie strategicznym stosunkom.
- UE zapewni większą **spójność** między swoją dyplomacją wielostronną i dwustronną, a na forach międzynarodowych będzie mówić **jednym spójnym głosem**. UE musi być „**zjednoczona w działaniu**”, aby „**zjednoczyć się w zwycięstwie**”.

Komisja i wysoki przedstawiciel zwracają się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zatwierdzenie podejścia przedstawionego w niniejszym wspólnym komunikacie oraz o rozpoczęcie współpracy w zakresie realizacji i przeglądu jego działań.